

بسم الله الرحمن الرحيم

در چندین ماه گذشته پیشرفت های جدیدی در طراحی پرcessورها، بویژه

از طرف شرکت AMD حاصل شد. این شرکت علاوه بر اینکه یک CPU با

طراحی کاملاً ۶۴ بیتی عرضه کرد که باعث برتری یافتن این شرکت در بازار

کامپیوترهای رومیزی پیشرفتی گردید، همچنین در حذف کنترل کننده های

حافظه (MCH) و Athlon 64 پیش قدم شد که در عملکرد

چیپهای "optron" یک پیشرفت قابل ملاحظه نسبت به پرcessورهای

intel به حساب می آید. اینتل به طور متقابل پرcessور سازگار ۶۴ بیتی را

عرضه نمود. به تازگی نیز هر دو شرکت پردازشگرهای دو هسته ای را عرضه

نموده اند، این پرcessورها بهتر از آن چیزی که شما انتظار دارید کار

می کنند. پرcessورهای اینتل و AMD هر دو دارای دو هسته پرcessور، در

حال کار در یک قالب می باشند که هر یک از هسته ها بصورت مستقل توابع

و پردازشگرهای داده را انجام می دهند (در مورد اینتل این مورد کامل تر

است) و هر دو این هسته ها توسط نرم افزار سیستم عامل هم آهنگ می

گردند. در این مقاله سعی شده تا تکنولوژی که در این دو محصول استفاده

شده و مقدار افزایش کارایی که شما می توانید از آنها انتظار داشته باشید

بررسی گردد. در حال حاضر AMD فقط پروسورهای کلاس سرور

با دو هسته را بطور کامل به بازار عرضه کرده و بزودی Opteron

Athlon 64x2 برای کامپیوترهای رومیزی را نیز به بازار عرضه می کند.

در طرف مقابل اینتل در حال حاضر پنتیوم Extreme Edition 840

رومیزی با دو هسته را به بازار عرضه نموده در حالی که خطهای تولید

Pentium D و dual Xeons هنوز متوقف نشده اند. با توجه به اینکه

پروسورهای دو هسته‌ای در اصل یک سیستم چند پروسوره که در یک

قالب قرار گرفته اند، می باشد. اجازه بدھید اینک چندین تکنولوژی که در

سیستم های چند پردازشگر استفاده می شود را مورد بررسی قرار دهیم.

ساختر پردازنده های دو هسته ای

همانطور که از نام آن ها پیداست در این تراشه ها، دو پردازشگر و دو کش

L2 در یک واحد سیلیکونی قرار گرفته اند. مزیت این گونه پردازنده ها،

پردازش بهتر دستورات مالتی تسک است. در واقع مزایای پردازنده های دو

هسته ای زمانی بهتر لمس خواهد شد که به طور همزمان چندین کار انجام

پذیرد. تراشه های ایتل نیاز به یک مادربرد جدید دارند در

صورتی که پردازنده های دو هسته ای AMD نیاز به مادربرد جدید ندارند

و فقط با به روز رسانی بایوس می توان این پردازنده ها را روی مادربرد

های سوکت ۹۳۹ نصب کرد.

SMP (symmetric Multi processing) چند پردازشگرهای متقارن

روش مشترکی می باشد که چندین پردازشگر بطور جداگانه با یکدیگر در

یک مادربرد کار می کنند. سیستم عامل با هر دو cpu تقریباً بطور یکسان

کار می کند و کارهای مورد نیاز را به آنها ارجاع می دهد. چیپهای دو هسته

ای جدید intel و AMD توانایی SMP را بصورت داخلی مورد توجه قرار

داده اند. پروسسورهای سرور opteron دو هسته ای می توانند همچنین

تصورت خارجی با دیگر چیپهای دو هسته ای ارتباط برقرار کند. (شرط

آنکه چیپ متقابل نیز دارای این خاصیت باشد) محدودیت اصلی SMP در

پشتیبانی سیستم عاملها و نرم افزارها از این تکنولوژی می باشد. خیلی از

سیستم عاملها (مانند ویندوز XP سری خانگی) توانایی پشتیبانی از

را ندارند و از دومین پردازشگر استفاده نمی کنند. همچنین بیشتر برنامه های پیشرفته بصورت تک رشته ای کار می کنند، در اصل در هر زمان فقط یک پردازشگر در حالت فعال می باشد. برنامه های چند رشته ای از پتانسیل موجود در سیستم های دو یا چند پردازشگر، می توانند نتایج مفید تری بگیرند، ولی به صورت کامل عمومیت ندارد. در گذشته AMD و intel سعی داشته اند تا تکنولوژی جدیدی مثل SMP را بیشتر برای پردازشگرهای سرور پیشرفته مانند Xeon و opteron استفاده نمایند (

البته تا قاب قبل از پنجمین و سوم

Hyperthreading

این تکنولوژی بصورت اختصاصی توسط اینتل در پردازشگرهای چند هسته ای بکار گرفته شده است. این تکنولوژی قبلاً نیز توسط این شرکت بکار گرفته شده بود. اینتل برای آنکه از منابع CPU به نحو بهتری استفاده نماید فقط قسمتهایی که کار پردازش اطلاعات را انجام می دهد را تکثیر کرده است. یعنی آنکه منابع داده در داخل CPU بصورت مشترک استفاده می شد. ایده hyperthreading برای دو برابر کردن مقدار فعالیت چیپ

می باشد تا آنکه کاهش عملکرد سیستم که در اثر فقدان

حافظه Cache روی می دهد کمتر گردد همچنین بصورت تئوری نشان

داده شده که منابع سیستم کمتر تلف می گردند . در صورتی که CPU

های hyperthreading مانند دو پرոسسور حقیقی بنظر می رسد. ولی

این CPU ها نمی توانند عملکردی مشابه دو CPU مجزا مانند CPU های

دو هسته ای داشته باشند. زیرا در CPU های دو هسته ای دو

L1 و L2 "Threads" مشابه بطور همزمان و با Cache های جداگانه

hyperthreading می توانند اجرا گردد که این عمل در پردازشگرهای

قابل انجام نمی باشد . یکی از چیزهای جدید اینتل بنام پردازشگر پنتیوم

Extreme Edition 840 در داخل هر هسته خود از تکنولوژی

hyperthreading نیز پشتیبانی می کند، یعنی آنکه در یک سیستم

عامل آن بصورت چهار پردازشگر حقیقی دیده می شود.

دو چیز در یک قالب ... چرا؟

چرا دو شرکت اینتل و AMD بطور ناگهانی شروع به توزیع پردازشگرهای

دو هسته ای کردند؟

اول از همه رقابت چنانچه بعداً بیان خواهیم کرد AMD از ابتدا توانایی

بالقوه دوهسته‌ای را در پردازشگرهای ۶۴ بیتی خود داشت .ساختمان

ورودی و خروجی برای دومین هسته در CPU های فعلی ۶۴ بیتی AMD

موجود می‌باشد .هیچ شرکتی نمی‌تواند دیگران را از بدست آوردن

تکنولوژی‌های جدید منع نماید و AMD در حال حاضر با موفقیت

چشمگیر خط تولید پردازشگرهای ۶۴ بیتی آسودگی را از intel سلب

نموده است . برای اینتل ضروری می‌باشد که دارای یک تولید تخصصی در

تکنولوژی دوهسته‌ای باشد تا رقابت با شرکاء تجاری خود را حفظ نماید .

دوم، کارایی می‌باشد. مطمئناً برنامه‌های کاربردی چند رشته‌ای در

پردازشگرهایی که توانایی انجام چند پردازش را دارند در پردازشگرهایی که

یک پردازش را در هر زمان انجام می‌دهند، بهتر عمل خواهند نمود . البته

برای سیستم‌های چند پردازشگره یک ایجاد عمومی وجود دارد و آن

تأخیری می‌باشد که این CPU ها در اجرای کار سیستم بوجود می‌آورند.

به بیان ساده در حال حاضر روشی برای سیستم عامل‌های موجود وجود

ندارند تا پردازشها را بطور کاملاً مساوی در بین پردازشگرها تقسیم نمایند،

پردازشگر دوم عموماً بایک مداخله کمتر و کارایی پایین‌تر کارمی‌کند، در

صورتی که ممکن است پردازشگر اول بصورت ۱۰۰% در حال پردازش

باشد . سومین دلیل کمتر نمایان است، نامیمی AMD و اینتل می‌باشد،

هر دو شرکت با یک مانع جدی برای افزایش سرعت پردازشگرها و کوچکتر

کردن اندازه قالب آنها روبرو شده اند تا این مانع حذف نشود و یا اینکه تا

کاربران عمومی متوجه نشوند که GHZ به تنهایی کارایی را بیان نمی‌کند.

هر دو شرکت برای دست یافتن به هر پیشرفت که کارایی پردازشگرها را

بهبود بخشدید تلاش خواهند نمود و تقریباً دلیل اصلی بوجود آمدن

پردازشگرهای دو هسته‌ای را می‌توان همین دلیل سوم بیان نمود.

دسترسی AMD به تکنولوژی دو هسته‌ای

فرم فاکتور فعلی پردازشگر ۶۴ اتلن به طراحی دو هسته ای خیلی نزدیک

می‌باشد. وجود کنترل کننده‌های Hypertransport و کنترل کننده

حافظه در قالب چیپهای فعلی ۶۴ اتلن به معنی آنست که اضافه نمودن

دومین هسته در داخل چیپ چندان مشکل نمی‌باشد . بدلیل رابط

AMD که NorthBridge برای اتلن ۶۴ تهیه کرده است کنترل کننده

حافظه و رابط Hypertransport در داخل چیپ پشتیبانی می گردد.

این به چیپ های دو هسته ای امکان می دهد که از داخل خود پردازشگر با یکدیگر ارتباط برقرار کنند.

تعداد ترازنیس تورهای پردازشگرهای اتلن ۲۶۴ بیش از دو برابر

پردازشگرهای اتلن ۶۴ می باشد. با توجه به اینکه در ساختن CPU های

جدید از روش ۹۰ nm استفاده می شود سایز کل چیپ کمی افزایش پیدا

کرده و ولتاژ عملکرد ۱.۳۵ تا ۱.۴ می باشد و گرمای خروجی به بیش از

۱۱۰ W کمی افزایش می یابد. هر هسته پردازشگر حافظه L1 و Cache

L2 مخصوص به خود را دارد، ۱۲۸ KB برای L1 و بسته به مدل ۵۱۲

Advaced Trsnsfer دارای L2. MB برای L2 تا ۱ KB

Cache(ATC) می باشد. ATC وظیفه هدایت توان عملیاتی و تبادل

اطلاعات بین هسته پردازنده و حافظه نهان L2 را بر عهده دارد. ۲ L

دارای رابط ۲۵۶ بیتی (۳۲ بایتی) می باشد که باعث تبادل داده در هر

سیکل Clock هسته می شود. هسته Prescott در مقایسه با هسته

Northwood که دارای ۵۱۲KB حافظه نهان L2 است، دارای حافظه

نهان ۱Mb می باشد. ضمناً با توجه به فناوری ساخت ۹۰ نانو افزایش

۱MB به ۵۱۲KB تاثیری در تغییر اندازه Die پردازنده بوجود نیاورده است.

حافظه نهان L1 به دو قسمت حافظه نهان داده L1 و حافظه نهان رديابی

اجرا L1 تقسیم می شود. حافظه نهان داده L1 دارای ۸ کیلو بايت ظرفیت و

حافظه نهان رديابی اجرا ریز عمل های کد گشایی (Decode) شده را

در خود نگهداری می نماید که باعث حذف کد گشا از حلقة اجرایی و کاهش

خط لوله می شود. دو برتری مهمی که AMD در CPU های دو هسته ای

دارد عبارتن _____ د از اینکه _____

"Crossbar Switch" که آدرسها را جمع آوری کرده و توزیع می کند

و داده را از هر هسته به هسته دیگر یا باقی سیستم توزیع می کند در حال

حاضر امکان اضافه شدن دومین هسته را دارد. موفقیت دیگر AMD که از

نظر مصرف کننده خیلی مهم می باشد امکان استفاده اتلن ۶۴X2 از

مادربردهای سوکت ۹۴۰/۹۳۹ می باشد و فقط لازم است که شرکت تولید

کننده مادربرد BIOS را برای پشتیبانی از خصوصیات جدید به روز رسانی

نمای